

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om inkomstdatasystemet, 28 a § i lagen om skatt på arv och gåva samt 112 a § i inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om inkomstdatasystemet, 28 a § i lagen om skatt på arv och gåva samt 112 a § i inkomstskattelagen (RP 244/2018 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- projektchef Arto Leinonen, finansministeriet
- lagstiftningsråd Jukka Vanhanen, finansministeriet
- ledande expert Helena Hynynen, Skatteförvaltningen
- skatteexpert Hanna Nykter-Terävä, Skatteförvaltningen
- överinspektör Mirkka Piirainen, Skatteförvaltningen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- dataombudsmannens byrå
- Pensionsskyddscentralen
- Finlands Kommunförbund
- Ålands landskapsregering
- Finlands näringsliv rf.

Inget yttrande av

- arbets- och näringsministeriet
- Statskontoret
- Folkpensionsanstalten
- Finanssiala ry

Betänkande FiUB 26/2018 rd

- Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf
- Olycksfallsförsäkringscentralen
- Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf
- Arbetslöshetskassornas Samorganisation r.f.
- Skattebetalarnas Centralförbund rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om inkomstdatasystemet, lagen om skatt på arv och gåva och inkomstskattelagen ändras. Till lagen om inkomstdatasystemet fogas bestämmelser som behövs för att utvidga informationssystemet till att omfatta också pensions- och förmånsinkomster. I den första fasen av lagreformen togs endast de bestämmelser in i lagen som behövs för att systemet ska omfatta de uppgifter om löneinkomster och andra prestationer som arbetsgivarna meddelar.

De viktigaste ändringarna i denna fas är paragraferna om datainnehållet i inkomstregistret, som har utökats med behövliga bestämmelser om vilka uppgifter om pensions- och förmånsinkomster som ska införas i inkomstregistret. På dem som betalar ut dessa prestationer tillämpas delvis bestämmelser som skiljer sig från dem som tillämpas på arbetsgivare, vilket också har krävt preciseringar av begreppet prestationsbetalare och vissa mindre ändringar i bestämmelserna om tidsfrister för anmälningsskyldigheten och om förseningsavgifter. Nya bestämmelser om situationer där en förmån har betalats ut till en annan mottagare än den inkomsttagare som är berättigad till förmånen ska fogas till lagen. Till lagen fogas också bestämmelser om utlämnande av uppgifter till myndigheterna på Åland för att de ska kunna sköta de uppgifter som ingår i deras lagstiftningsbehörighet. Enligt förslaget ska bestämmelserna dessutom preciseras med avseende på vissa andra uppgiftsanvändare, bl.a. i fråga om i vilket syfte uppgifterna får användas.

De bestämmelser i lagen om skatt på arv och gåva som gäller lämnande av vissa uppgifter som omfattas av utomståendes skyldighet att lämna uppgifter till Skatteförvaltningen ändras enligt förslaget så att uppgifterna i stället ska lämnas till Inkomstregisterenheten.

Den bestämmelse i inkomstskattelagen som gäller rättelse av beskattningen i fråga om vissa återkrävda förmåner ska ändras på grund av det ändrade förfarandet för anmälning av förmånsinkomster.

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2019. De ska tillämpas på uppgifter om pensions- och förmånsinkomster som betalats ut den 1 januari 2020 eller därefter.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med ändringar. Ändringsförslaget gäller ändamålet med de uppgifter som lagras i inkomstregistret och tidpunkten för utlämnande av behövliga uppgifter till landskapet Åland och dess myndigheter och kommuner. Vidare föreslår utskottet att en bestämmelse som anknyter till reformen av social- och hälsovården stryks.

Betänkande FiUB 26/2018 rd

Bakgrund

Propositionen gäller den andra delen av en omfattande reform som syftar till centraliserad insamling och förmedling av inkomstuppgifter i realtid. I den första fasen av reformen föreskrevs om ett riksomfattande inkomstdatasystem avsett att betjäna arbetsgivare, andra prestationsbetalare och uppgiftsanvändare. Inkomstdatasystemet består av ett inkomstregister och ett register med identifierings- och kontaktuppgifter vars syfte är att säkerställa riktigheten hos uppgifterna.

Med hjälp av inkomstdatasystemet tas uppgifter som arbetsgivare och andra i lag avsedda prestationsbetalare meddelar emot och registreras samt förmedlas till myndigheter och andra aktörer som har rätt till dem. Genom systemet kan prestationsbetalarna centraliserat fullgöra sin lagfästa skyldighet att lämna uppgifter. Vice versa tillgodoses myndigheternas och andra aktörers rätt att få uppgifter. Systemet avses minska uppgiftslämnarnas administrativa börda och effektivisera myndigheternas arbete.

Uppgifterna lämnas till inkomstregister i realtid, det vill säga i regel inom fem dagar från betalningsdagen. Uppgifterna lämnas ut i elektronisk form med hjälp av automatisk och maskinell dataöverföring omedelbart efter det att de lagrats. För att säkerställa en kontrollerad implementering genomförs projektet i faser.

Den första fasen inleds vid ingången av 2019. I inkomstregistret ska då lagras de uppgifter prestationsbetalarna lämnar om löner och andra prestationer, däribland pensions- och förmånsinkomster. I den första fasen utnyttjas uppgifterna endast av en begränsad mängd användare, det vill säga Folkpensionsanstalten, Skatteförvaltningen, pensionsanstalterna, Pensionsskyddscentralen och arbetslöshetsförsäkringsfonden.

I den andra fasen, som inleds vid ingången av 2020, breddas användningen också till de övriga myndigheterna, med undantag av utskottets myndighet, som börjar använda inkomstregistret vid ingången av 2021. Riksdagen har godkänt de lagstiftningsändringar som krävdes för den första fasen. Ändringarna trädde i kraft den 16 januari 2018.

Utskottet behandlade reformen i sin helhet och dess första fas i sitt utlåtande FiUB 20/2017 rd. Utskottet ser det som motiverat att reformen genomförs i faser för att den ska vara hanterbar och genomförandet smidigt.

Anmälan av pensioner och förmånsinkomster

Genom propositionen utvidgas mängden uppgifter som ska anmälas till och lagras i inkomstregistret. I likhet med löneutbetalarna ska de som betalar ut pensioner och förmånsinkomster i realtid anmäla de utbetalade prestationerna centralt i inkomstregistret. Därifrån förmedlas de i likhet med andra uppgifter omedelbart till användarna för deras skötsel av lagfästa uppgifter. Propositionen ger alltså myndigheterna och andra som har rätt till uppgifter att i realtid få så omfattande uppgifter som möjligt om inkomsttagarnas inkomster. Det betyder i sin tur en smidigare ärendehantering och färre felaktiga beslut. Det minskar också behovet av återkrav av förmåner och inbördes informationsutbyte genom traditionella metoder mellan myndigheter och andra ak-

Betänkande FiUB 26/2018 rd

törer. Propositionen fick brett stöd under sakkunnigutfrågningen. Utskottet stöder alla de nämnda syftena och förordar till den delen propositionen.

I den här fasen ska i inkomstregistret likväl inte införas eller lagras sådana särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i EU:s dataskyddsförordning¹ eller uppgifter som enligt personuppgiftslagen är känsliga. Till den delen sköts utlämnandet av uppgifter genom de metoder som användarna också i nuläget tillämpar.

Också till den här delen fick propositionen stöd av de sakkunniga, och det har inte heller framförts några ändringsbehov. Utskottet anser att den föreslagna utvidgningen och genomförandesättet är motiverade och har ingenting att anmärka på propositionen på denna punkt.

Uppgifter som lämnas ut ur inkomstregistret till olika användare

Att datainnehållet i inkomstregistret utvidgas till att omfatta förmånsinkomster kräver inte i sig några ändringar i fråga om för vilka användningsändamål uppgifterna kan lämnas ut enligt gällande lag. Uppgifterna om förmånsinkomster kan därmed användas för sitt ändamål i enlighet med användarens rätt att få uppgifter. Till den här delen har propositionen i huvudsak fått stöd av de sakkunniga, men också vissa ändringsbehov har påtalats.

Ålands landskapsregering påpekade att landskapet Åland också utgör en pensionsanstalt, som i likhet med andra pensionsanstalter måste ha rätt till uppgifter i inkomstregistret från och med den 1 januari 2019 för att kunna verkställa pensionsskyddet. Enligt 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen skulle uppgifter lämnas ut till landskapet Åland och dess myndigheter med början först den 1 januari 2020.

Utskottet menar därför att lagförslagets ikraftträdandebestämmelse bör ändras på den här punkten. Uppgifter ur inkomstregistret ska alltså lämnas ut till landskapet Åland och dess myndigheter och kommuner för verkställigheten av pensionsskyddet från och med den dag lagen träder i kraft. Rätten att få uppgifter gäller, på samma sätt som för andra pensionsanstalter, också utlämnande av uppgifter för verkställigheten av de uppdrag som avses i de förordningar och avtal som avses i 13 § 1 mom. 2 punkten. Rätten att få uppgifter gäller också uppgifter om prestationer som betalts den 1 januari 2019 eller därefter men före lagens ikraftträdande.

Under sakkunnigutfrågningen fästes uppmärksamhet vid kommunernas och samkommunernas rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet. Enligt 21 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) kan en socialvårdsmyndighet av skattemyndigheterna med hjälp av teknisk anslutning få sekretessbelagda personuppgifter ur dessas personregister oberoende av klientens samtycke för fastställande av avgift och kontroll av uppgifter. Med stöd av den bestämmelsen har en kommun eller samkommun rätt att kontrollera uppgifter exempelvis i samband med fastställandet av ett avtal om underhåll eller beslut om kompletterande utkomststöd.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

Betänkande FiUB 26/2018 rd

Utskottet anser att kommunernas och samkommunernas rätt att få uppgifter ur inkomstregistret bör utvidgas på denna punkt. Utskottet föreslår därför att 13 § 1 mom. 18 och 19 punkten i lagen om inkomstdatasystemet ändras till dessa delar och att det till lagen fogas ett omnämnande av kommunernas och samkommunernas rätt att få uppgifter enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

Övrigt

Utskottet fäster uppmärksamheten vid förslaget till ändring av 6 § 2 mom. 14 punkten. Behovet av ändring har förorsakats av den aktuella reformen av social- och hälsovården (vårdreformen). Propositionen skulle utvidga omfånget av uppgifter som lagras i inkomstregistret till de löner som betalas ut av landskapen. Utskottet föreslår att ändringsförslaget stryks, eftersom riksdagsbehandlingen av vårdreformen fortfarande pågår och det råder osäkerhet om dess slutliga innehåll och tiden för ikraftträdandet.

Avslutningsvis

I samband med sakkunnigutfrågningen aktualiserades en oro angående arbetsgivarnas och bokföringsbyråernas beredskap att anmäla inkomstuppgifter till inkomstregistret från och med ingången av 2019. Även om propositionen inte förändrar den gällande regleringen på den här punkten, vill utskottet hänvisa till den gällande lagens ikraftträdandebestämmelse, där det särskilt föreskrivs om påförande av förseningsavgift under införandefasen för inkomstregistret, det vill säga under år 2019.

Enligt bestämmelsen ska förseningsavgift normalt påföras för försenade anmälningar som gäller betalningar som har gjorts efter den 1 januari 2020. Förseningsavgift med anledning av försenade anmälningar av prestationer som har betalats tidigare påförs endast om försummelsen tyder på uppenbar likgiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

Införandet av inkomstregistret kommer att ändra prestationsbetalarnas anmälningsförfaranden i betydande utsträckning, och det kan därför inledningsvis förekomma olika oavsiktliga innehållsliga fel och brister i de meddelade uppgifterna och missförstånd i fråga om tidsfristerna. Det är därför inte skäligt att påföra förseningsavgifter för oavsiktliga fel och förseningar under den första tiden efter införandet. Utskottet anser det alltjämt viktigt att fästa särskild vikt vid den styrning och information som införandet av inkomstregistret kräver.

DETALJMOTIVERING

Lagförslag 1

6 §. Inkomstuppgifter och andra uppgifter som införs i inkomstregistret. Paragrafens 2 mom. 14 punkt är kopplad till ikraftträdandet av vårdreformen och bör därför strykas.

13 §. Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet. Till 2 mom. 18 punkten fogas ett omnämnande av kommunens rätt att ur inkomstregistret få uppgifter för att till-

Betänkande FiUB 26/2018 rd

godose den rätt att få uppgifter som föreskrivs i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården. Ett motsvarande omnämmande för samkommunernas del fogas till 2 mom. 19 punkten. Tilläggen utvidgar således kommuners och samkommuners rätt att få uppgifter ur inkomstregistret.

Ikraftträdandebestämmelsens 6 mom. Ikraftträdandebestämmelsen ändras så att uppgifter ur inkomstregistret lämnas ut till landskapet Åland och dess myndigheter och kommuner från och med den dag lagen träder i kraft, och rätten att få uppgifter gäller också uppgifter om prestationer som betalats den 1 januari 2019 eller därefter men före lagens ikraftträdande.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 244/2018 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 244/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 3 §, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § 2 mom., ~~och 2 mom. 14 punkten samt~~ det inledande stycket i 3 mom., det inledande stycket i 7 §, den svenska ordalydelsen i 9 § 1 mom. 3 punkten, 10 § 1 mom., 11 § 1 mom., 12 § 4 och 12 mom., 13 § 1 mom. 4, 8, 16, 18, 19 och 21—25 punkten, 22 § 1 mom. och 24 § 1 mom., samt

fogas till 6 § nya 5—7 mom., till 8 § ett nytt 4 mom., till 12 § nya 11 och 12 mom., varvid det nuvarande 11 och det ändrade 12 mom. blir 13 och 14 mom., och till lagen en ny 24 a § som följer:

Betänkande FiUB 26/2018 rd

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *prestationsbetalare* arbetsgivare, uppdragsgivare och andra med dessa jämförbara utbetalare av prestationer samt förmångivare som ger förmåner i annan form än pengar (*lönebetalare*) och juridiska personer som betalar pensioner, andra förmåner och med dessa jämförbara prestationer med stöd av lag, ett privaträttsligt avtalsförhållande eller den juridiska personens egna beslut (*förmånsbetalare*),

2) *inkomsttagare* fysiska personer, dödsbon och juridiska personer till vilka en i denna lag avsedd prestation har betalats eller förmån i annan form än pengar har getts och fysiska personer och dödsbon som är berättigade till prestationen,

3) *ställföreträdande mottagare* en mottagare till vilken prestationen med stöd av lagbaserad rätt har betalats i stället för till den inkomsttagare som är berättigad till prestationen,

4) *uppgiftsanvändare* myndigheter och andra aktörer som sköter offentliga uppdrag och till vilka uppgifter ur inkomstdatasystemet förmedlas,

5) *betalningsdag* den dag då prestationen finns tillgänglig för inkomsttagaren.

6 §

Inkomstuppgifter och andra uppgifter som införs i inkomstregistret

I inkomstregistret införs de i 2, 3 och 5 mom. avsedda inkomstuppgifter och andra uppgifter om inkomsttagare som prestationsbetalarna är skyldiga att lämna uppgiftsanvändarna med stöd av de lagar som nämns i momenten.

I fråga om prestationer som lönebetalare har betalat och förmåner i annan form än pengar som dessa har gett införs i inkomstregistret följande uppgifter som ska lämnas med stöd av 3 kap. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och 16 § och 29 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016):

~~14) uppgifter om de avgifter som kommunen, samkommunen och landskapet tagit ut på förtroendevaldas mötesarvoden,~~

I fråga om prestationer som lönebetalare har betalat och förmåner i annan form än pengar som dessa har gett införs dessutom följande uppgifter:

I fråga om prestationer som förmånsbetalare har betalat införs i inkomstregistret följande uppgifter som ska lämnas med stöd av 3 kap. i lagen om beskattningsförfarande, 16 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ och 28 a § i lagen om skatt på arv och gåva (378/1940):

1) uppgifter om pensioner och andra förmåner,

2) uppgifter om ersättning för inkomstbortfall på grund av brottsskada, viltskada eller annan motsvarande skada samt om ersättning för försämrad utkomst,

3) uppgifter om andra skattepliktiga ersättningar som betalats med stöd av en frivillig försäkring än sådana som hänför sig till jord- och skogsbruk eller näringsverksamhet,

Betänkande FiUB 26/2018 rd

- 4) uppgifter om kapitaliseringsavtal,
- 5) uppgifter om i 61 a § i inkomstskattelagen avsedda dröjningsförhöjningar på de poster som avses i 1—4 punkten,
- 6) uppgifter om förskottsinnehållning som verkställts på de poster som avses i 1—5 punkten samt om källskatt och den försäkrades sjukförsäkringspremie som tagits ut,
- 7) uppgifter om grundlösa förmåner som hänför sig till de prestationer som avses i 1—5 punkten samt belopp som återkrävts av dem hos inkomsttagaren,
- 8) uppgift om antalet dagar för vilka förmåner på grund av arbetslöshet har betalats till inkomsttagaren,
- 9) uppgifter om prestationer som avses i 28 a § i lagen om skatt på arv och gåva.

I fråga om prestationer som förmånsbetalare har betalat införs dessutom följande uppgifter som en förmånsbetalare med stöd av bestämmelser i någon annan lag är skyldiga att lämna uppgifts användarna:

- 1) uppgifter om de i 11 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) avsedda förmåner som inverkar på utkomststödet och med dessa jämförbara prestationer samt dröjningsförhöjningar som hänför sig till sådana prestationer,
- 2) uppgifter om kostnadsersättningar som betalats enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012) eller lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 3) uppgifter om grundlösa förmåner som hänför sig till de prestationer som avses i 1 och 2 punkten samt belopp som återkrävts av dem hos inkomsttagaren.

Uppgifter om de prestationer som avses i 5 och 6 mom. införs på motsvarande sätt i inkomstregistret även om prestationen helt eller delvis har betalats till en ställföreträdande mottagare. Uppgift om att en prestation har betalats till en ställföreträdande mottagare sparas dock inte, om denne är en intressebevakare, en intressebevakningsfullmäktig, en vårdnadshavare eller ett dödsbo. Om den ställföreträdande mottagaren är en annan förmånsbetalare, införs också den ställföreträdande mottagarens uppgift om vilken i 5 eller 6 mom. avsedd prestation som senare helt eller delvis har täckts av den prestation som förmånsbetalaren har betalat.

7 §

Kompletterande uppgifter som införs i inkomstregistret

I inkomstregistret införs sådana för skötseln av uppgifts användarnas uppdrag enligt 13 § behövliga uppgifter om arbetsavtalsförhållanden och andra anställnings- och uppdragsförhållanden som kompletterar uppgifterna enligt 6 § 2 och 3 mom. och som gäller

8 §

Identifierings- och kontaktuppgifter som införs i inkomstregistret

När det gäller ställföreträdande mottagare får identifierings- och kontaktuppgifter som avses i 1 mom. 1—3 punkten föras in i inkomstregistret.

Betänkande FiUB 26/2018 rd

9 §

Andra uppgifter som införs i inkomstdatasystemet

För säkerställande av uppgifternas riktighet och för utförande av andra uppdrag som föreskrivs i denna lag införs följande uppgifter i inkomstdatasystemet:

3) uppgift om pensionsarrangemangsnummer och ändringar i uppgifterna.

10 §

Lämnande av uppgifter till Inkomstregisterenheten

Prestationsbetalaren ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter lämna Inkomstregisterenheten de uppgifter enligt 6 § 2—5 mom. och 8 § som omfattas av anmälnings- och uppgiftsskyldigheten och de uppgifter enligt 6 § 6 och 7 mom. som omfattas av rätten till information, och prestationsbetalaren får lämna Inkomstregisterenheten de uppgifter om inkomsttagare som avses i 7 § för lagring samt för förmedling med stöd av 13 §.

11 §

Hur uppgifter lämnas samt signering

De uppgifter som avses i 6—8 § ska lämnas på elektronisk väg. Om det finns särskilda skäl kan en lönebetalare lämna de uppgifter som avses i 6 och 8 § på annat sätt än på elektronisk väg på en av Inkomstregisterenheten fastställd blankett.

12 §

Tidpunkt för lämnande av uppgifter

Uppgifter om den försäkringslön som avses i 72 § i lagen om pension för arbetstagare ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på arbetet, dock senast den femte dagen från ingången av den kalendermånad som följer på den kalendermånad under vilken lönebetalarens skyldighet att bestämma försäkringslönen har uppstått.

De uppgifter om grundlösa förmåner som avses i 6 § 5 mom. 7 punkten och 6 § 6 mom. 3 punkten ska lämnas utan obefogat dröjsmål och senast inom en månad från det att ett beslut om en grundlös förmån har fattats eller ett fel i utbetalningen uppdagats på annat sätt, och uppgifter om belopp som återkrävts av prestationer som betalats till inkomsttagaren ska lämnas senast den

Betänkande FiUB 26/2018 rd

femte dagen efter den dag uppgift erhållits om att ett återkrävt belopp har betalats, om vem som betalat det och om vilken prestation betalningen gäller.

De uppgifter om en av förmånsbetalaren mottagen prestation som avses i 6 § 7 mom. ska lämnas utan obefogat dröjsmål och senast inom en månad efter den dag uppgift erhållits om att prestationen har betalats, om vem som betalat den och om vilken pension eller annan förmån betalningen gäller.

Skatteförvaltningen får genom föreskrifter förlänga de tidsfrister som föreskrivs i 1—3 och 13 mom. när det gäller sådana i 6 § 2 mom. avsedda uppgifter som det med tanke på verkställandet av beskattningen samt skattekontrollen inte är nödvändigt att lämna inom de nämnda tidsfristerna.

13 §

Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet

Inkomstregisterenheten förmedlar och lämnar ut sådana uppgifter ur inkomstregistret som en uppgiftsanvändare, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, med stöd av någon annan lag har rätt att få av prestationsbetalaren eller av andra uppgiftsanvändare som följer:

4) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för verkställigheten av uppdrag enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, enligt de förordningar och de överenskommelser om social trygghet som avses i 2 punkten, enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) och lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) samt för avgörande av ett ersättningsärende som avses i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991),

8) till Sysselsättningsfonden för utförande av uppdrag enligt 10 § 1 mom. 2, 3, 6 och 7 punkten i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner,

16) till Statskontoret för avgörande av ett ersättningsärende enligt trafikförsäkringslagen, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om ersättning för olycksfall i militär-tjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för skada eller sjukdom som har uppkommit under studierelaterade förhållanden som är jämfällbara med arbete, lagen om skadestånd för olycksfall åt personer, som intagits i särskilda straff-, underhålls- och vårdanstalter, lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), räddningslagen (379/2011), lagen om olycksfallsersättning i vissa fall åt den som lämnat bistånd vid fullgörandet av tjänsteåliggande (625/1967), sjöräddningslagen (1145/2001), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om främjande av integration (1386/2010), beredskapslagen (1552/2011), polislagen (872/2011), lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016), lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) eller brottsskadelagen (1204/2005) som är under handläggning,

18) till kommuner för bestämmande av de klientavgifter som avses i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) eller i lagen om klientavgifter inom småbarnspedago-

Betänkande FiUB 26/2018 rd

giken (1503/2016) samt för att tillgodose rätten att få uppgifter enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000),

19) till samkommuner för bestämmande av de klientavgifter som avses i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken samt för att tillgodose rätten att få uppgifter enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården,

21) till arbetarskyddsmyndigheter som avses i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) för tillsynen över efterlevnaden av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), över att minimivillkoren för anställningsförhållanden följs och över anlitandet av utländsk arbetskraft,

22) till Statistikcentralen för framställning av statistik,

23) till arbets- och näringsbyråer, till närings-, trafik- och miljöcentraler och till närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter för verkställighet av den lönesubvention och den startpeng som det föreskrivs om i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och för verkställighet av lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000),

24) till utökningsmyndigheterna för verkställighet i enlighet med utökningsbalken (705/2007),

25) till landskapet Åland och dess myndigheter och kommuner för utförande av uppdrag enligt en i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) avsedd landskapslag, med iakttagande av vad som i den föreskrivs om landskapets, myndigheternas eller kommunens rätt till information.

22 §

Förseningsavgift

Skatteförvaltningen påför prestationsbetalaren en förseningsavgift, om i 6 § 2—5 mom. avsedda uppgifter eller i 8 § avsedda uppgifter som hänför sig till dem om prestationer som betalats under en kalendermånad lämnas senare än den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen.

24 §

Inverkan av användningen av inkomstdatasystemet på prestationsbetales och inkomsttagares skyldigheter

Lönebetalare är inte skyldiga att till uppgiftsanvändare lämna i 6 och 7 § avsedda och i inkomstregistret lagrade uppgifter på annat sätt än så som föreskrivs i denna lag. Uppgiftsanvändare har rätt att av lönebetalare begära uppgifter som saknas i inkomstregistret eller utredningar som kompletterar uppgifterna i inkomstregistret med iakttagande av vad som någon annanstans i lag

Betänkande FiUB 26/2018 rd

föreskrivs om anmälnings- eller uppgiftsskyldigheten. Bestämmelser om det material som ska uppvisas för granskning som utförs av myndigheter eller andra aktörer föreskrivs särskilt.

24 a §

Undantag från rätten att begränsa behandlingen av personuppgifter

Den registrerades rätt enligt artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (allmän dataskyddsförordning) om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG att begränsa behandlingen av personuppgifter tillämpas inte på behandlingen av personuppgifter i inkomstdatasystemet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

När det gäller uppgifter som avses i 6 § 5—7 mom. tillämpas lagen på de prestationer vars betalningsdag är den 1 januari 2020 eller därefter. Lämnanne till inkomstregistret av i 6 § 5 mom. 7 punkten och 6 § 6 mom. 3 punkten avsedda uppgifter om grundlösa förmåner och i 6 § 7 mom. avsedda uppgifter om en prestation som förmånsbetalaren mottagit från en annan förmånsbetalare sker frivilligt, om prestationen har betalats före den 1 januari 2021.

På uppgifter som gäller i 6 § 5—7 mom. avsedda prestationer som har betalats eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2020 tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

På uppgifter som ska anmälas till utskökningsmyndigheten och som gäller i 6 § 5—7 mom. avsedda prestationer som har betalats eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2020 eller därefter men före den 1 januari 2021 tillämpas under 2020 de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

I fråga om uppgifter som ska lämnas till Sysselsättningsfonden tillämpas bestämmelsen i 13 § 1 mom. 8 punkten så att uppgifter som behövs för verkställigheten av uppdrag enligt 10 § 1 mom. 7 punkten i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) ska lämnas från och med den 1 januari 2020.

Uppgifter ur inkomstregistret lämnas ut till de uppgiftsanvändare som avses i 13 § 1 mom. 25 punkten från och med den 1 januari 2020. Uppgifter som avses i 6 § 2 och 3 mom. lämnas dock från och med denna lags ikraftträdande ut för verkställigheten av uppdrag enligt en landskapslag om ordnande av pensionsskydd eller för verkställigheten av uppdrag enligt de förordningar och sociala trygghetssystem som avses i 13 § 1 mom. 2 punkten. På uppgifter som hör till den sist nämnda kategorin och som gäller prestationer som betalats före den 1 januari 2019 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Förseningsavgift ska påföras med anledning av försenade anmälningar av i 6 § 5 mom. avsedda prestationer som har betalats eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2021 endast om försummelsen tyder på uppenbar likgiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

Betänkande FiUB 26/2018 rd

2.

Lag

om ändring av 28 a § i lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) 28 a §, sådan den lyder i lag 523/2010, som följer:

28 a §

Försäkringsbolag och andra som betalar ut förmåner som avses i 7 a eller 18 a § ska lämna uppgift om förmånerna till Skatteförvaltningen. Uppgifterna ska i enlighet med 6 och 8 § i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) föras in i inkomstregistret. På lämnande av uppgifter tillämpas den lagen. Uppgifterna anses ha lämnats till Skatteförvaltningen när de har lämnats till Inkomstregisterheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på de uppgifter som gäller prestationer vars betalningsdag är den 1 januari 2020 eller därefter. På uppgifter som gäller prestationer som har betalats före den 1 januari 2020 tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

3.

Lag

om ändring av 112 a § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 112 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 561/2004, som följer:

Betänkande FiUB 26/2018 rd

112 a §

Rättelse av vissa återkrävda förmåner

Om en skattskyldig återbetalar pension, studiepenning eller annan skattepliktig, lagstadgad förmån som han erhållit utan grund under ett tidigare år, så sent att betalningen inte kan beaktas i förmånstagarens beskattning för det år den ursprungliga prestationen betalades, dras det återbetalda beloppet av i form av skatterättelse för återbetalningsåret på samma sätt som avdragen från nettoförvärsinkomsten i stats- och kommunalbeskattningen. Avdraget görs efter övriga avdrag, men före grundavdraget. Skatteförvaltningen bestämmer före vilken kalenderdag året efter det år då den ursprungliga prestationen betalades återbetalningen ska ske för att beaktas i beskattningen för det år då den ursprungliga prestationen betalades till förmånstagaren.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2020.

Helsingfors 14.12.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Timo Kalli cent
vice ordförande Ville Vähämäki saf
medlem Timo Harakka sd
medlem Timo Heinonen saml
medlem Kauko Juhantalo cent
medlem Toimi Kankaanniemi saf
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Kari Kulmala blå
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Johanna Ojala-Niemelä sd
medlem Aila Paloniemi cent
medlem Antti Rantakangas cent
medlem Markku Rossi cent
medlem Eero Suutari saml (delvis)
medlem Maria Tolppanen sd
medlem Kari Uotila vänst
medlem Ozan Yanar gröna
ersättare Ari Jalonen blå
ersättare Joakim Strand sv.

Betänkande FiUB 26/2018 rd

Sekreterare var

utskottsråd Ilkka Lahti.